

twie krakowskiem, dały b. zadawalające wyniki. Celem ostatecznego ustalenia wartości tych szczepień, jako środka ochronnego przeciw pomorowi świń, postanowiło ministerstwo Rolnictwa przeprowadzić na szerszą skalę próbnę szczepienia świń metodą Hutry i Kövesa w województwach: kieleckiem, krakowskiem i śląskiem.

Szczegółowe przepisy o warunkach i sposobie przeprowadzenia tych szczepień zawarte są w pouczeniach wydanych przez wytwórnę surowic i szczepionek weterynaryjnych p. f. „Sero” w Krakowie, ul. Czysa Nr 18.

Ministerstwo Rolnictwa oznajmia, celem bezwzględnego zastosowania się, że szczepienia ochronne przeciw pomorowi świń metodą Hutry-Kövesa wolno wykonywać aż do odwołania na obszarze województw: kieleckiego, krakowskiego i śląskiego jedynie tylko w zagrodach nawiedzonych pomorem świń. Szczepienia te należy wykonywać w regule jaknajrychlej, i ile możności bezpośrednio po wybuchu pomoru świń. Znajdujące się w zagrodach zapowietrzonych świnie klinicznie chore na pomór należy powybić z urzędu, a mięso z nich, o ile nie będzie wykluczone od spożycia, dopuścić do obrotu tylko jako warunkowo zdadne, po uprzednim wygotowaniu w wodzie lub parze. Sztuki bez objawów klinicznych, jednak gorączkujące, winny być zaszczepione samą surowicą w dawkach podwójnych. Sztuki, które wprawdzie nie okazują objawów klinicznych pomoru, ani gorączki, lecz były w bezpośredniej lub pośredniej styczności ze sztukami chorem na pomór, należy zaszczepić również samą tylko surowicą przeciwpomorową. Szczepienie samą surowicą przeciwpomorową wywołuje, jak wiadomo, trwającą około 3 tygodni, odporność bierną. W zagrodach zapowietrzonych wystarcza to jednak zazwyczaj do czynnego uodpornienia świń przeciw pomorowi, ponieważ zaszczepione surowicą sztuki mają możność zakażenia się w drodze naturalnej. Zastosowanie w tych wypadkach zarazka mogłoby spowodować padnięcia zaszczepionych świń. Szczepienie simultan (równocześnie surowicą przeciwpomorową i zarazkiem pomoru) można zastosować jedynie u sztuk zdrowych niegorączkujących, które wskutek pomieszczenia w osobnych boksach (przedziałach chlewu)

nie były w bezpośredniej styczności ze świniami dotkniętymi pomorem, ani wogóle nie stykały się z nimi w drodze pośredniej.

W zagrodach wolnych od pomoru szczepienia metodą simultan są bezwarunkowo niedopuszczalne, gdyż operując żywym zarazkiem, można spowodować zawleczenie tej choroby do obszarów dotąd od niej wolnych. Niezależnie od tego świnie zaszczepione żywym zarazkiem wydając go przez czas dłuższy ze swego ustroju, mogą stać się rozsądnikami pomoru. Nie należy przeprowadzać szczepień ochronnych wogóle w zagrodach, w których stwierdzono pojedyncze wypadki pomoru i gdzie po zabiciu chorych i podejrzanych sztuk oraz wykonaniu niezwłocznie dezynfekcji można przypuszczać, że pomór w zarodku zostanie zlikwidowany. Również nie należy przeprowadzać szczepień w zagrodach, w których pomór jest znacznie rozszerzony.

Ministerstwo Rolnictwa zauważa, że wobec wysokiej ceny surowicy przeciwpomorowej i niskich cen rynkowych świń mogą, zwłaszcza przy niewielkiej ilości świń zająć wypadki, że takie szczepienia nie będą się wogóle opłacały.

W takich wypadkach w interesie Skarbu Państwa leży zlikwidować dane ognisko pomoru przez wybić z urzędu wszystkich świń.

Dlatego też przed powzięciem decyzji winno się w każdym poszczególnym wypadku sprawę zastosowania szczepień ochronnych rozpatrzeć ze stanowiska opłacalności licząc się również z faktem, że za sztuki padłe wskutek szczepienia Skarb Państwa obowiązany jest, według art. 75 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr 77, poz. 673) wypłacać odszkodowanie.

Uwzględniając, że wybór i zastosowanie właściwego sposobu uodpornienia świń przeciw pomorowi wymaga wielkiej znajomości fachowej i oględności w postępowaniu, Ministerstwo Rolnictwa powierza nadzór i kontrolę nad próbami uodpornienia świń metodą Hutry-Kövesa w województwach: kieleckiem, krakowskiem i śląskiem Kierownikowi Krakowskiej Weterynaryjnej Pracowni Rozpoznawczej Dr. Władysławowi Guzkowi w Krakowie (ul. Czysa Nr 18), który na podstawie badań laboratoryjnych i otrzymanych od starostów powiatowych urzędowych informacji będzie decydował w każdym wy-